

www.pwc.se

Vårdö kommun

PM
juni 2016

Sammanfattning

- Vårdö kommuns verksamheter kännetecknas av:
  - Kostnaden för grundskola per elev samt för förskola per barn 0-6 år är något högre i Vårdö kommun än genomsnittet för Ålands kommuner.
  - Kostnaden för hemtjänst per hushåll är ca 54 procent högre i Vårdö jämfört med genomsnittet för Ålands kommuner. Även andelen hushåll med hemtjänst är högre än genomsnittet för Ålands kommuner. Dygnskostnaden för åldringshem och andelen 65+ i åldringshem är däremot något lägre än Ålandskommunernas genomsnitt.
  - Högre lokalkostnad per invånare och fler anställda per 1 000 invånare i Vårdö kommun än genomsnittet på Åland.
- Vårdö kommun har en lägre soliditet än genomsnittet. Kommunen har samtidigt en något högre skuldsättning per invånare.
- Jämfört med genomsnittet för Ålands kommuner har Vårdö kommun lägre investeringar per invånare år 2014.
- Kommunen har sedan 2010 höjt skattesatsen tre gånger, från 17,5 till 19,0. Jämfört med genomsnittet för Ålands kommuner har Vårdö något lägre skatteintäkter per invånare år 2014.
- Kommunen har en jämförelsevis hög försörjningskvot och en äldre befolkning än genomsnittet för Ålands kommuner.
- Vårdö kommun har en lägre arbetslöshet än genomsnittet för Ålands kommuner. År 2015 uppgick arbetslösheten till 2,2 procent.

Innehåll

	<i>Sida</i>
<i>Verksamhet</i>	5
<i>Ekonomi</i>	12
<i>Befolkning</i>	19
<i>Näringsgeografi</i>	23

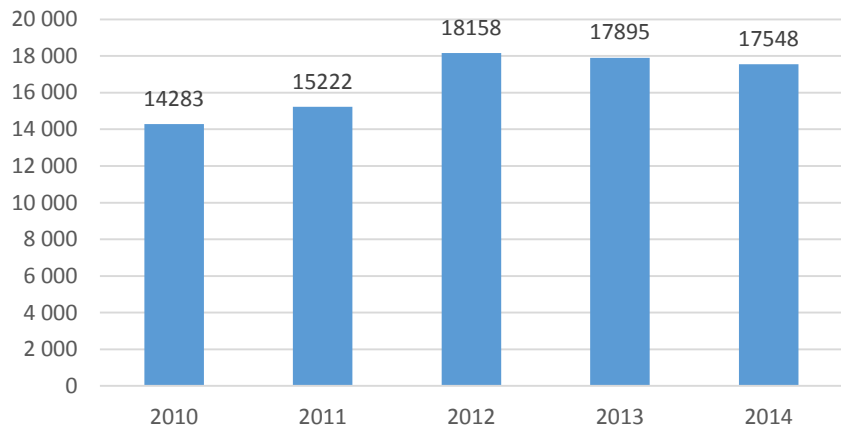
Om nyckeltalen

Metod och information

- PM:et innehåller jämförelser med Åland (genomsnitt för kommunerna), finska glesbygdskommuner och svenska glesbygdskommuner. Dessa grupper har valts för att på bästa sätt kunna jämföra en enskild kommuns kostnader/uppgifter.
  - För Ålands genomsnitt används ett ovägt medelvärde av de 16 kommunerna.
  - Finska glesbygdskommuner: Kommun där mer än 95 procent av invånarna bor i glesbygd (egen definition).
  - Svenska glesbygdskommuner: Kommun med en tätortsgrad understigande 70 procent och mindre än åtta invånare per kvadratkilometer (20 kommuner), enligt Sveriges Kommuner och Landsting (SKL).
- Det finns skillnader i uppgiftsfördelning mellan åländska och finska kommuner gällande sjukvård och gymnasieutbildning.
- Källor: Ålands statistik och utredningsbyrå, Statistiska centralbyrån (Sverige), Statistikcentralen (Finland) samt Finlands Kommunförbund.
- Växelkurs: 9,3 SEK = 1 euro
- *Statistiken baseras på officiella uppgifter. Eventuella skillnader mellan år/kommuner kan därför behöva analyseras vidare i vissa fall. Exempelvis har antalet anställda påverkats av förändrad redovisning hos flera kommuner 2014.*

Verksamhet

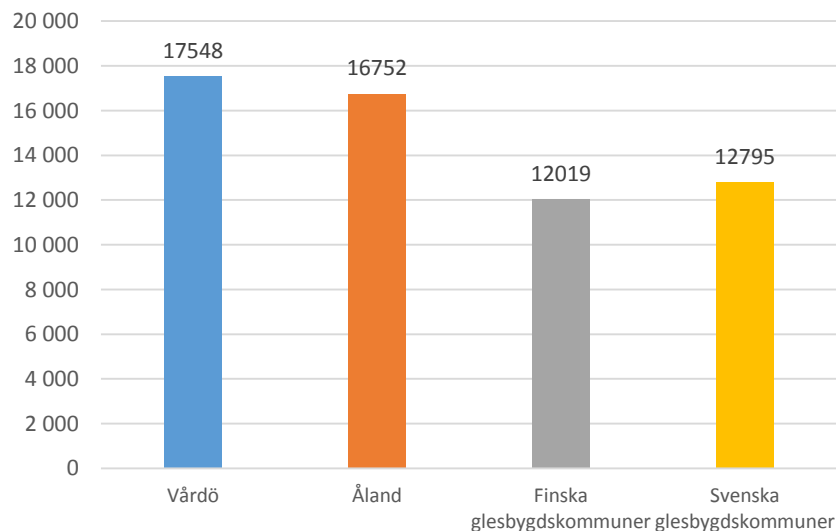
Grundskola, € per elev

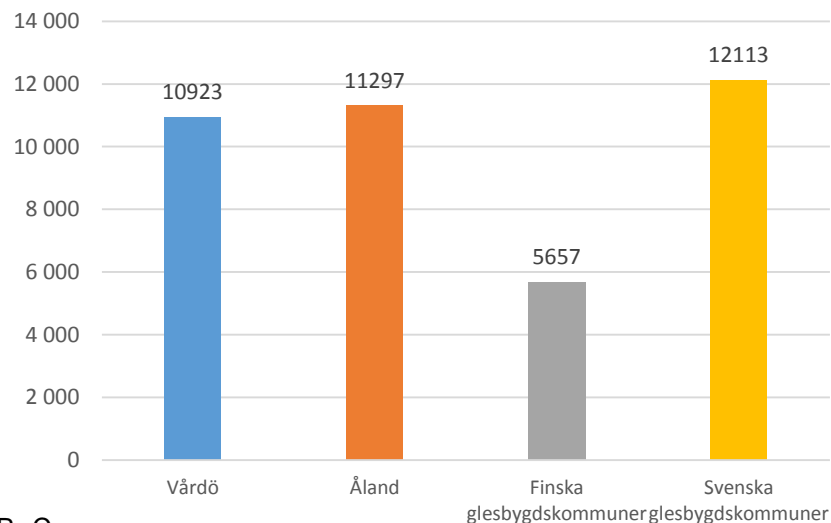
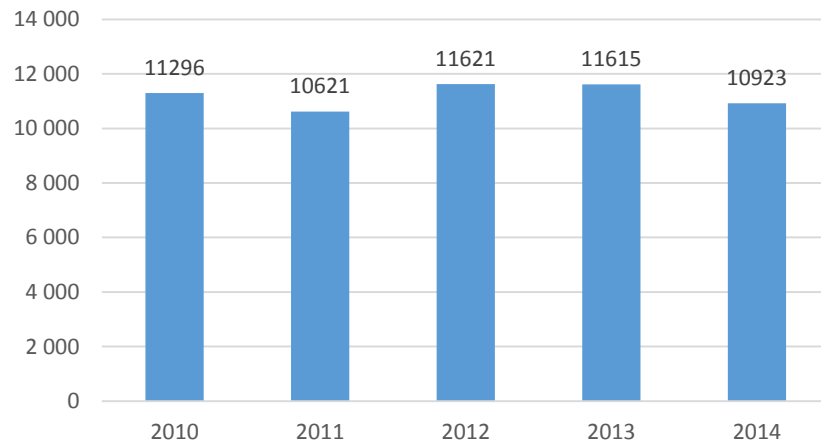
Grundskolekostnaden per elev i Vårdö kommun steg mellan åren 2010 och 2012. Mellan år 2012 och 2014 sjönk kostnaden något. År 2014 uppgick grundskolekostnaden per elev i Vårdö kommun till 17 548 €.

Jämfört med de åländska kommunernas genomsnittskostnad för en elev i grundskolan är kostnaden i Vårdö ca fem procent högre.

Jämfört med svenska glesbygdskommuner är kostnaden per elev i grundskolan ca 37 procent högre i Vårdö kommun år 2014. Även jämfört med finska glesbygdskommuner är kostnaden för grundskola per elev högre i Vårdö kommun.

Förskola, € per barn 0-6 år

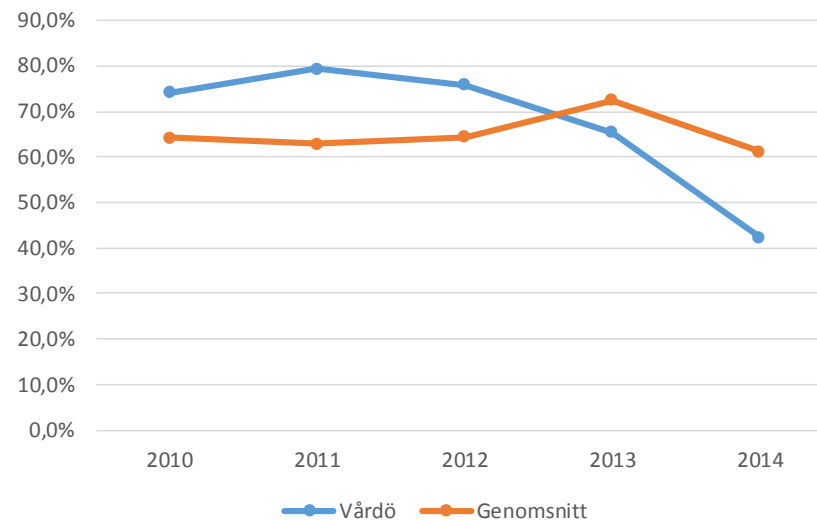

Kostnaden för förskola per barn 0-6 år i Vårdö kommun har varierat något mellan 2010 och 2014. År 2014 uppgick förskolekostnaden per barn 0-6 år i Vårdö till 10 923 €.

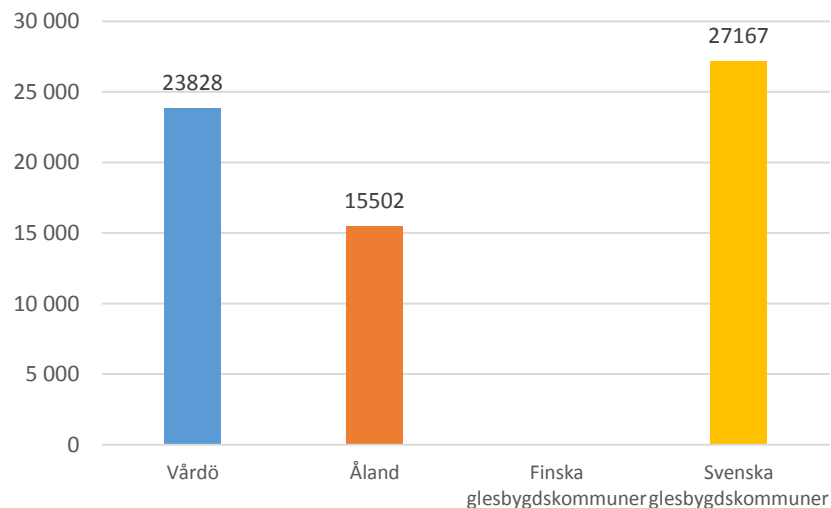
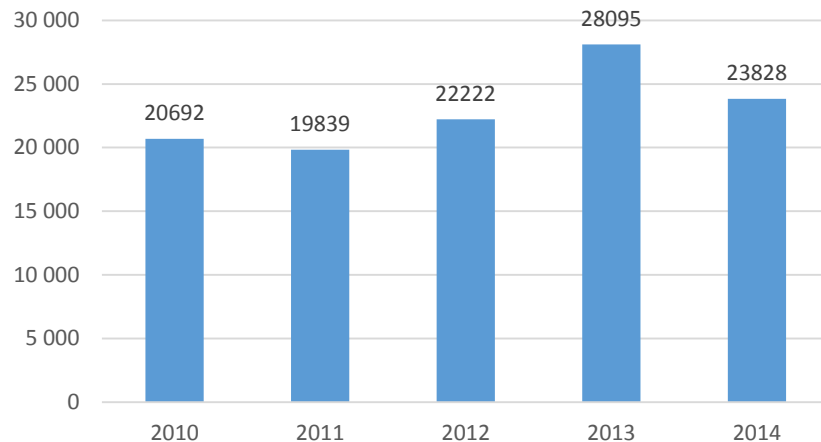
Jämfört med genomsnittet för Ålands 16 kommuner är kostnaden per barn i Vårdö ca 3 procent lägre och jämfört med svenska glesbygdskommuner är kostnaden ca 10 procent lägre (i svenska glesbygdskommuner avser förskolan barn 1-5 år).

I jämförelse med finska glesbygdskommuner är kostnaden per förskolebarn nästan dubbelt så hög i Vårdö kommun.

Andel barn i förskola har under de senaste åren minskat i Vårdö. Sedan 2013 är andelen i kommunen lägre än genomsnittet för Ålands kommuner (se bild nedan).

Hemtjänst, € per hushåll

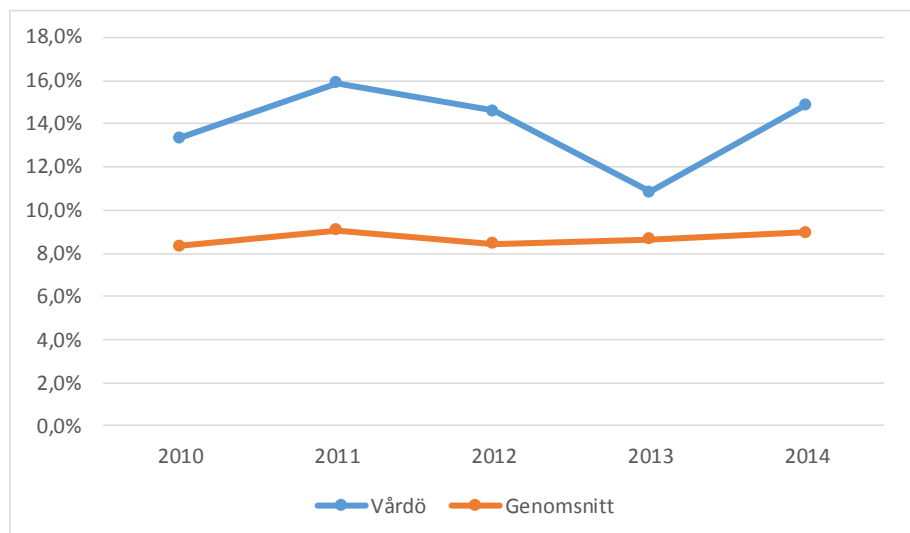

Hemtjänstkostnaden i Vårdö mätt i euro per hushåll har ökat under mätperioden. År 2014 uppgick kostnaden för hemtjänst per hushåll i Vårdö till 23 828 €.

Jämfört med genomsnittet för Ålands 16 kommuner är kostnaden för hemtjänst per hushåll ca 54 procent högre i Vårdö.

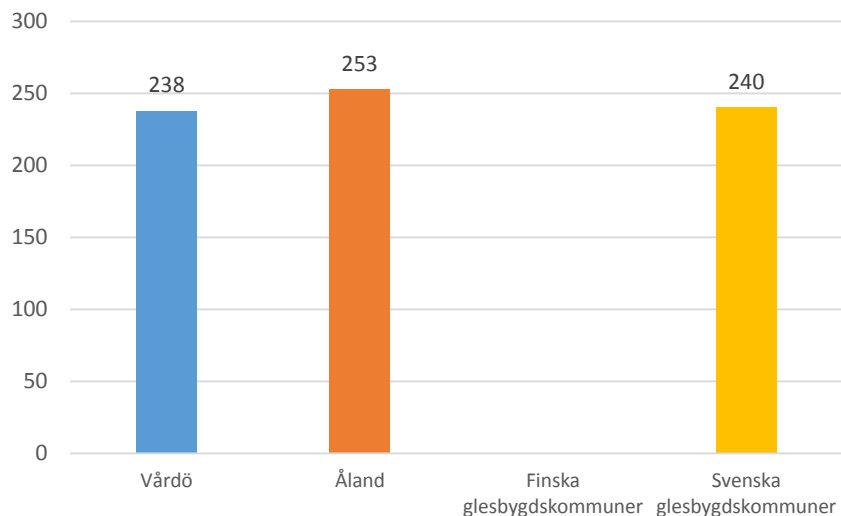
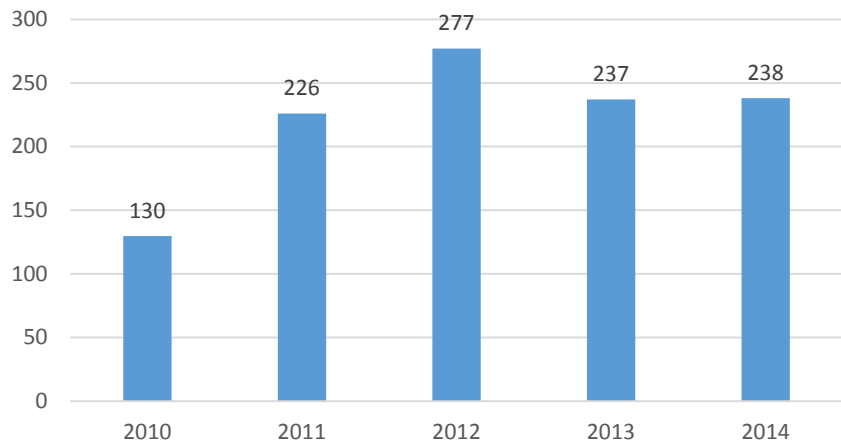
I jämförelse med svenska glesbygdskommuner är hemtjänstkostnaden lägre i Vårdö (i svenska glesbygdskommuner avser måttet kostnad per brukare).

Andelen hushåll med hemtjänst av totalt antal hushåll ökade 2014 efter några års minskning. Andelen hushåll med hemtjänst är högre i Vårdö än genomsnittet för Ålands kommuner (se bild nedan).

Åldringshem, € per dygn

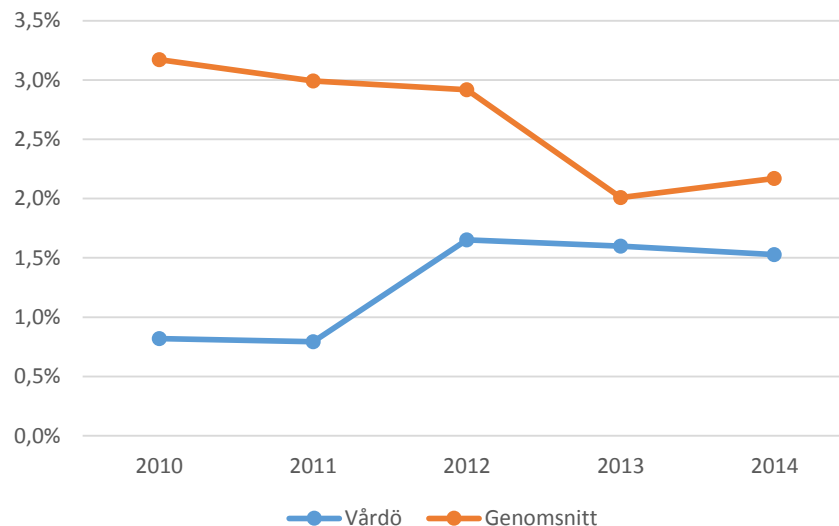

Kostnaden för åldringshem per dygn har sammantaget ökat sedan år 2010, men varierat mellan åren. År 2014 uppgick dygnskostnaden för åldringshem till 238 €.

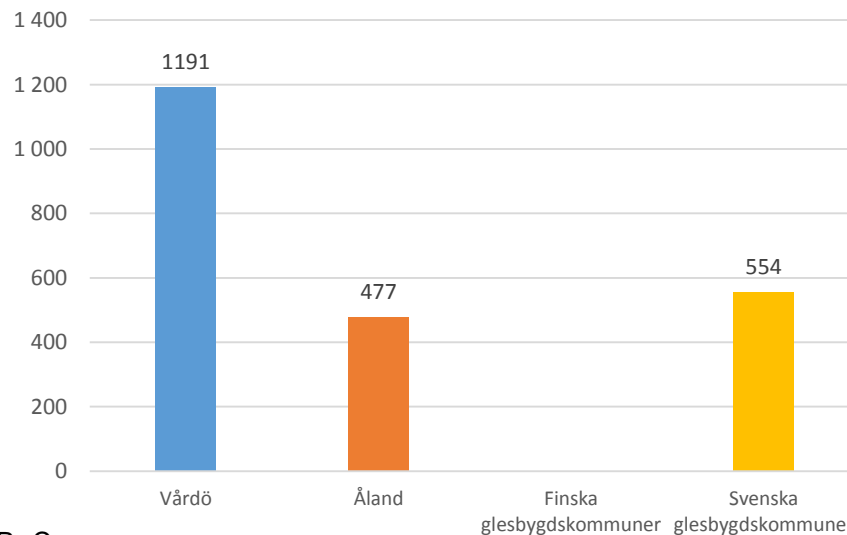
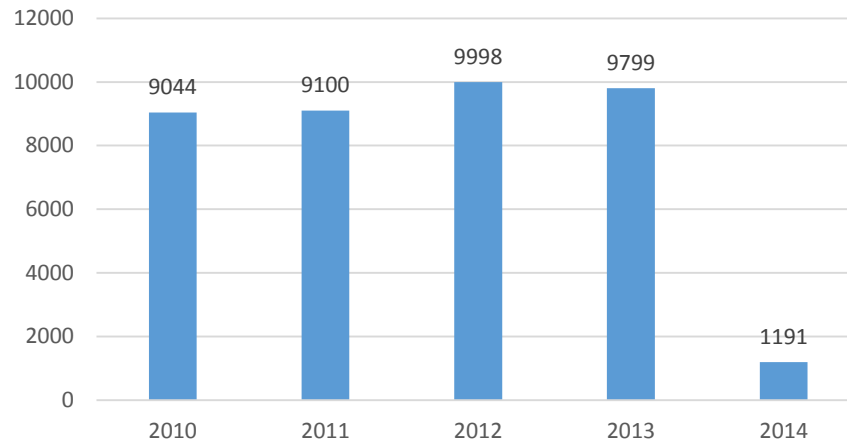
Jämfört med genomsnittskostnaden för Ålands 16 kommuner är dygnskostnaden för åldringshem ca 6 procent lägre i Vårdö.

Kostnaden för åldringshem per dygn ligger i nivå med genomsnittskostnaden i svenska glesbygdskommuner.

Andelen invånare 65+ i åldringshem ökade 2012 i kommunen för att därefter vara relativt konstant. Kommunen har en lägre andel i åldringshem än genomsnittet för Ålands kommuner (se bild nedan).

Lokalkostnader, € per invånare

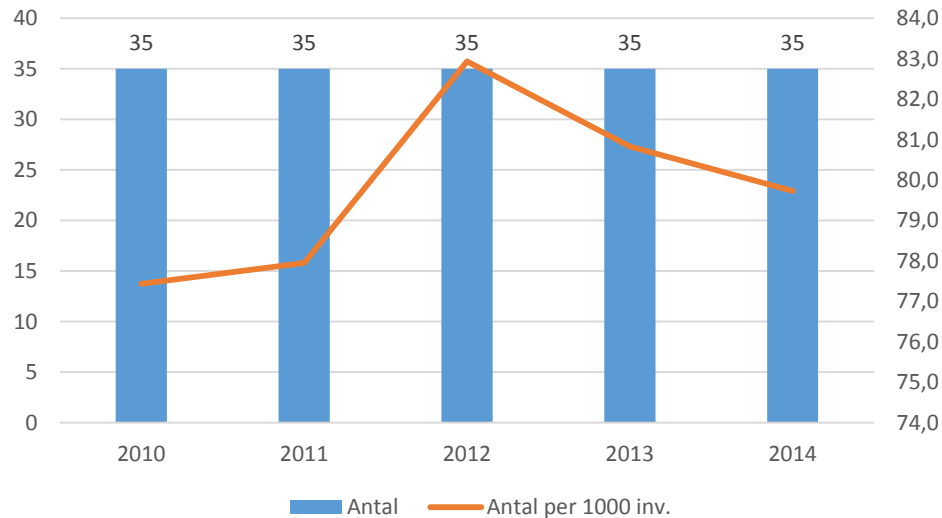

Lokalkostnader mätt i euro per invånare minskade kraftigt mellan 2013 och 2014. År 2012 uppgick lokalkostnaderna per invånare till 1 191 € per invånare.

I jämförelse med genomsnittskostnaden för Ålands kommuner och svenska glesbygdskommuner är lokalkostnaden per invånare högre i Vårdö.

Genomsnittskostnaden i jämförelsegrupperna tar inte hänsyn till kommunens storlek.

Antal anställda

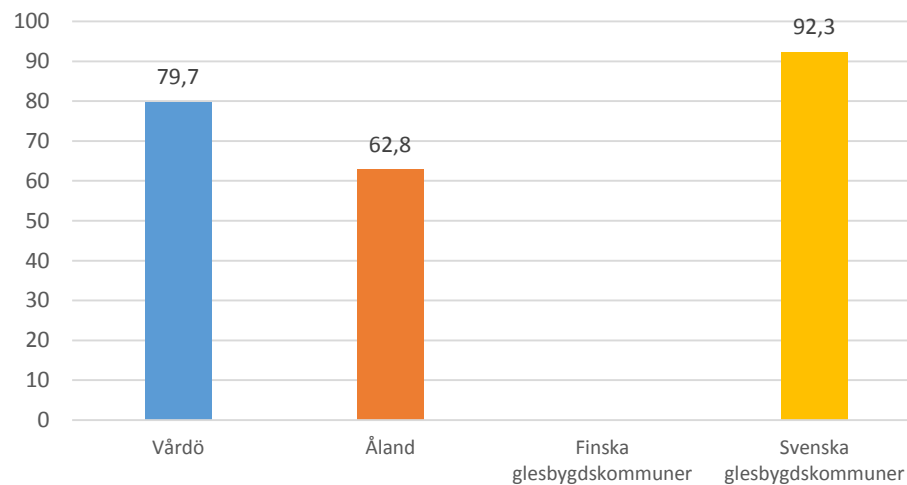

Antalet anställda i kommunen har legat stabilt på 35 anställda mellan år 2010 och 2014.

Antalet anställda per 1 000 invånare låg år 2014 på 79,7.

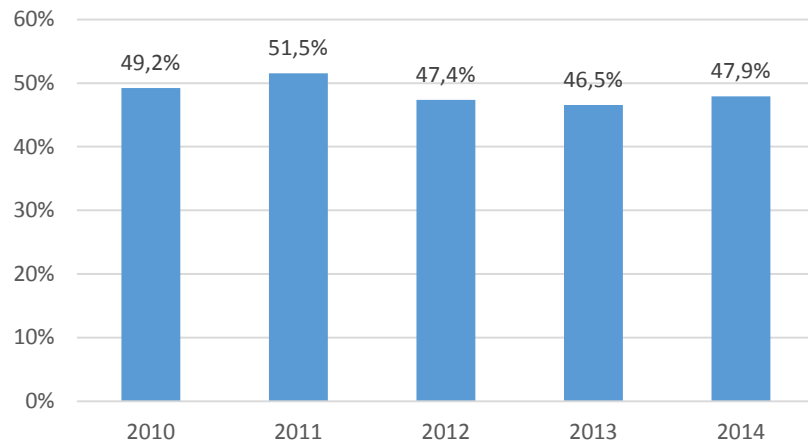
Jämfört med genomsnittet för samtliga åländska kommuner är antalet anställda per 1 000 invånare något högre i Vårdö kommun. Jämfört med svenska glesbygdskommuner är antalet kommunanställda per 1 000 invånare lägre i Vårdö.

Antal anställda påverkas av andel verksamhet som utförs i extern regi, till exempel kommunalförbund.

Ekonomi

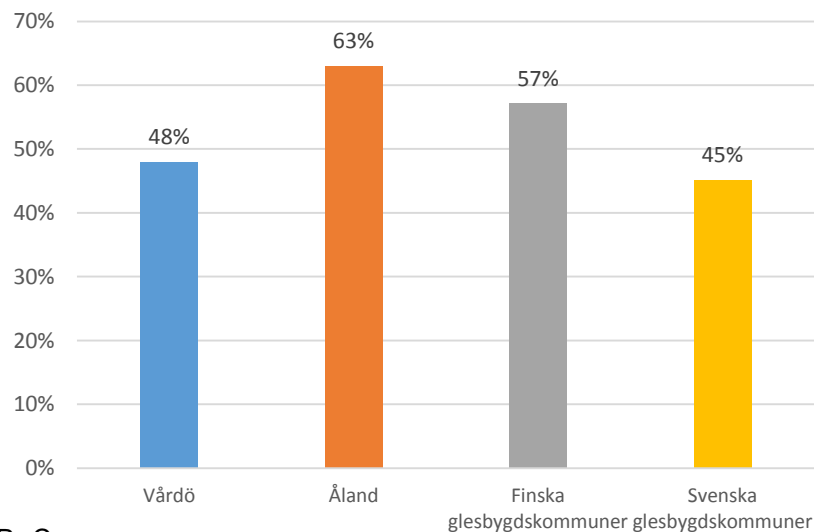
Soliditet

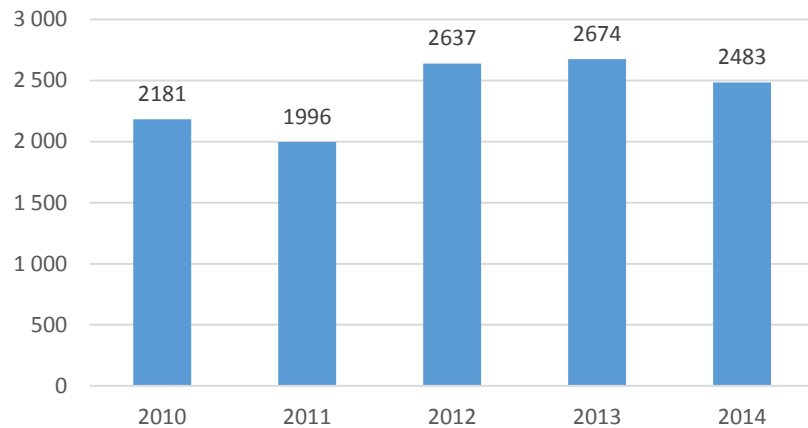
Soliditeten i Vårdö har varit relativt jämn mellan år 2010 och 2014. År 2014 uppgick soliditeten till 47,9 procent.

Jämfört med genomsnittet för samtliga åländska kommuner är soliditeten lägre i Vårdö. Detsamma gäller vid jämförelser med finska glesbygdskommuner.

I jämförelse med svenska glesbygdskommuner är soliditeten något högre i Vårdö år 2014.

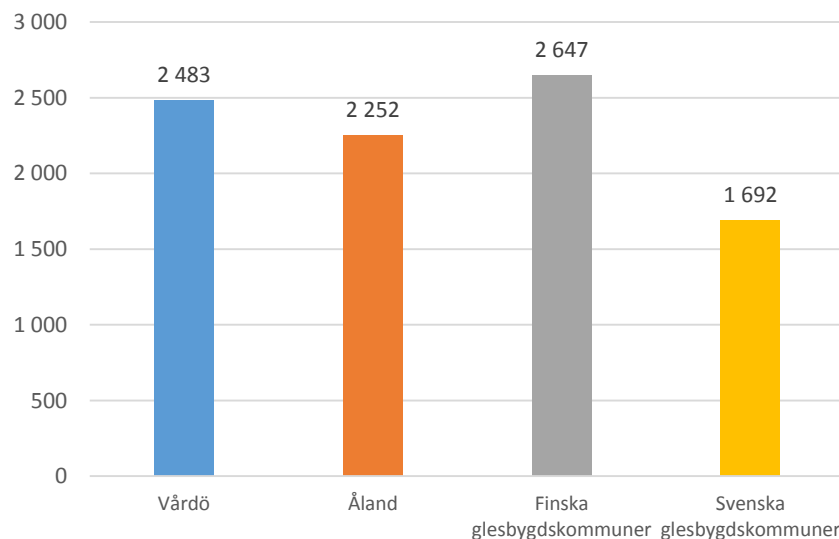
Skuldsättning per invånare

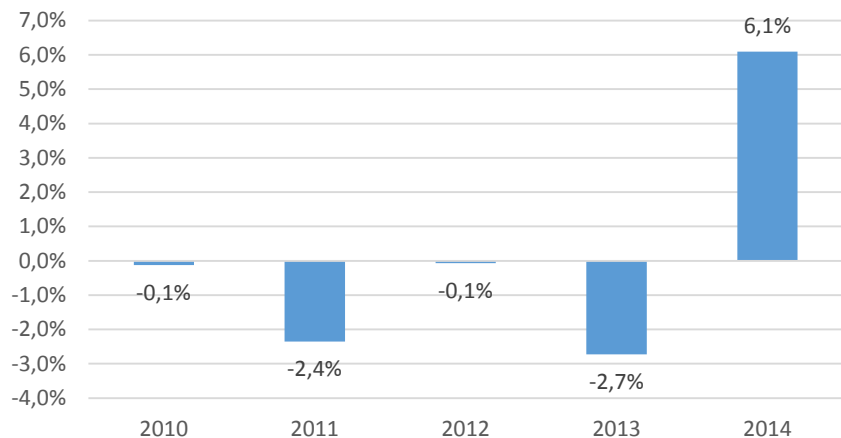
Kommunens skuldsättning per invånare har varierat mellan år 2010 och 2014. Mellan 2013 och 2014 sjönk skuldsättningen per invånare något till 2 483 € per invånare.

I jämförelse med genomsnittlig skuldsättning per invånare för Ålands kommuner är skuldsättningen per invånare något högre i Vårdö.

I jämförelse med svenska glesbygdskommuner är skuldsättningen per invånare klart högre i Vårdö kommun, samtidigt ligger skuldsättningen under genomsnittet för finska glesbygdskommuner.

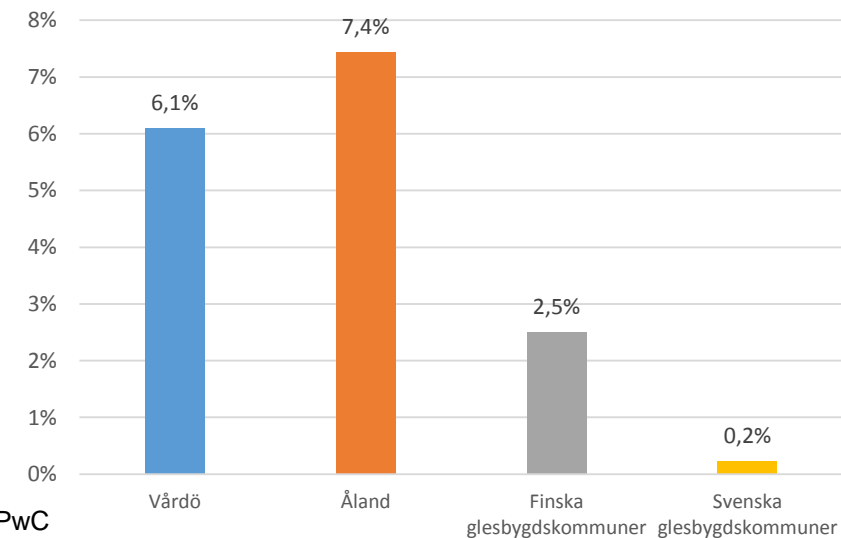
Räkenskapsperiodens resultat som andel av intäkterna, procent

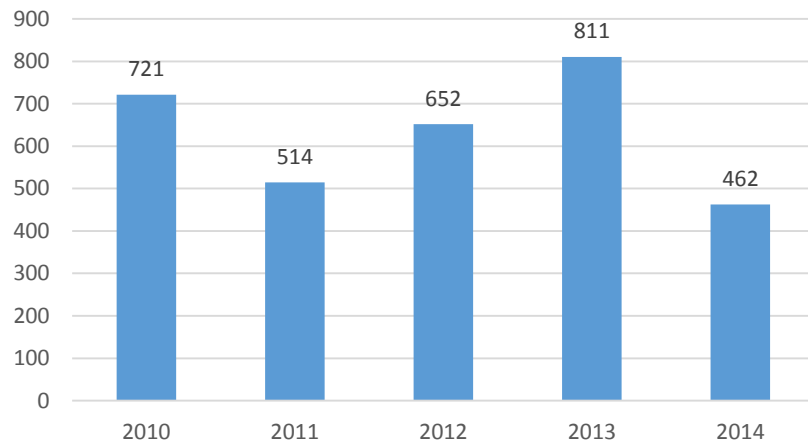
Vårdö kommuns resultat som andel av intäkterna har fluktuerat något och uppgick år 2014 till 6,1 procent. Det är en ökning jämfört med 2013-års resultat, som var negativt. Vårdö kommun har uppvisat negativa resultat under 2010-2014.

Vårdö kommun redovisar år 2014 ett resultat som är något lägre jämfört med genomsnittet för de 16 åländska kommunerna.

Jämfört med genomsnittet för finska och svenska glesbygdskommuner är resultatet i Vårdö kommun högre.

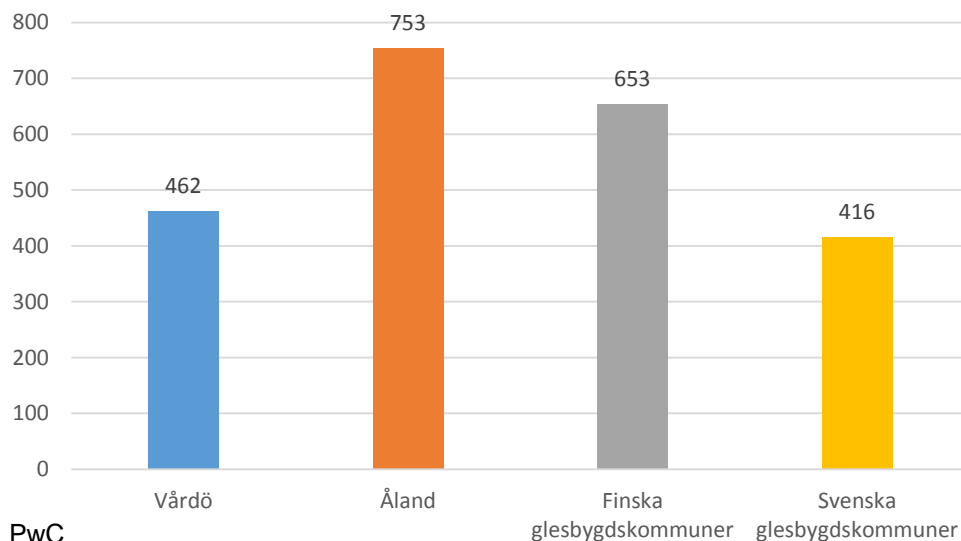
Investeringar, € per invånare

Vårdös investeringar mätt i euro per invånare ökade mellan 2011 och 2013. År 2014 sjönk investeringarna per invånare från 811 till 462 €. Det är en minskning med 349 € per invånare.

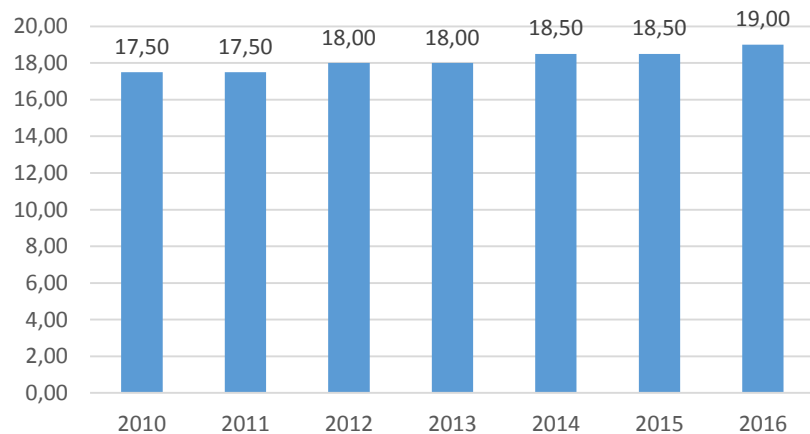
Jämfört med genomsnittet för Ålands kommuner är investeringarna per invånare lägre i Vårdö år 2014.

I jämförelse med genomsnittet för finska glesbygdskommuner är investeringarna per invånare i Vårdö lägre. Jämfört med svenska glesbygdskommuner är investeringarna per invånare något högre i Vårdö.

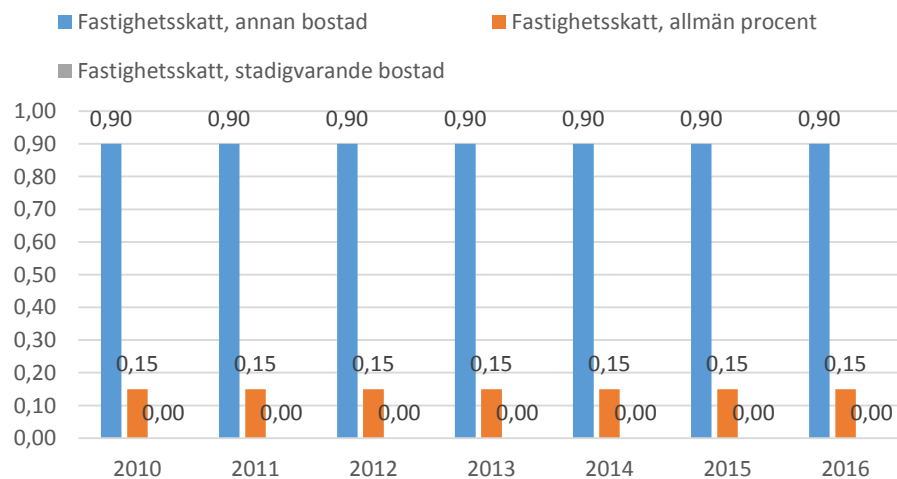
Skatt

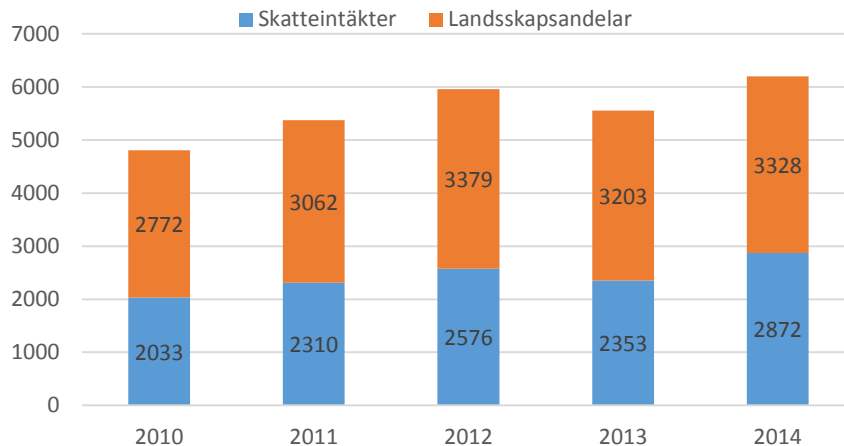
Skattesatsen i Vårdö har sedan år 2010 höjts i tre omgångar från 17,5 procent till 19,0 procent.

Fastighetsskatten för annan bostad har legat på 0,9 procent under hela mätperioden. Den allmänna fastighetsskatten har legat konstant på 0,15 procent.

Vårdö kommun tar inte ut fastighetsskatt för stadigvarande bostad.

Skatteintäkter och landsskapsandelar € per inv.

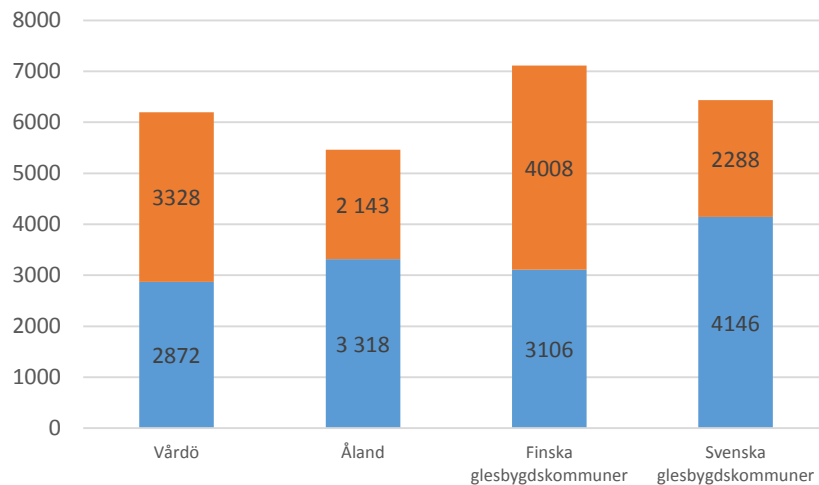

Både skatteintäkterna och landsskapsandelarna har ökat mellan år 2010 och 2014. År 2014 uppgick skatteintäkterna till 2 872 € per invånare. Landsskapsandelarna uppgick år 2014 till 3 328 € per invånare.

Jämfört med genomsnittet för Ålands kommuner har Vårdö kommun något lägre skatteintäkter per invånare år 2014.

Även i jämförelse med finska och svenska glesbygdskommuner har Vårdö lägre skatteintäkter.

Vårdö kommun tar emot fler landsskapsandelar per invånare än genomsnittet för Ålands kommuner men färre än finska glesbygdskommuner. I jämförelse med svenska glesbygdskommuner tar Vårdö emot fler landsskapsandelar per invånare.

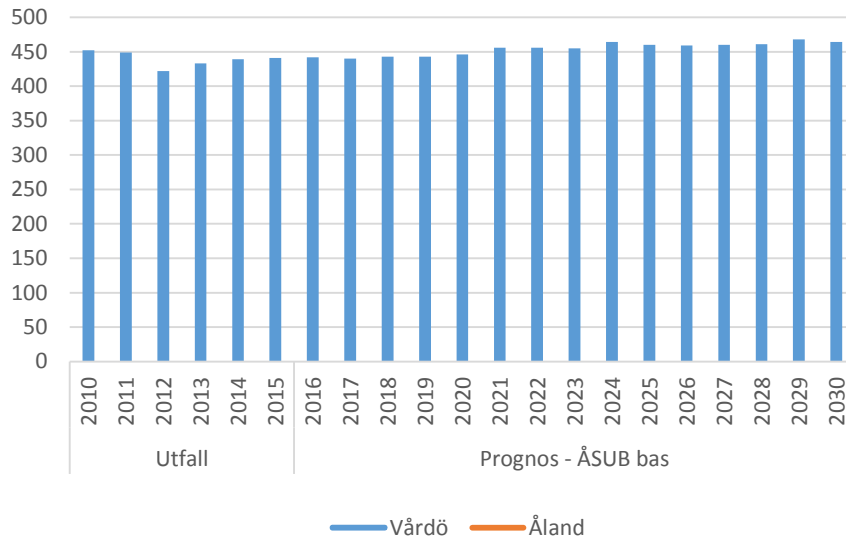

Svenska glesbygdskommuner: Generella statsbidrag, utjämnning och fastighetsavgift.

Beräkningen baseras på växelkursen 1 EUR = 9,3 SEK.

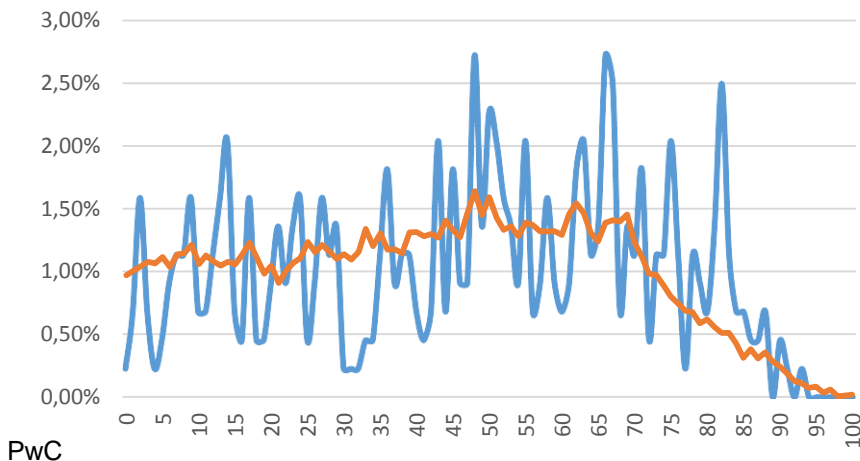
Befolkning

Befolkningsutveckling och befolkningsstruktur

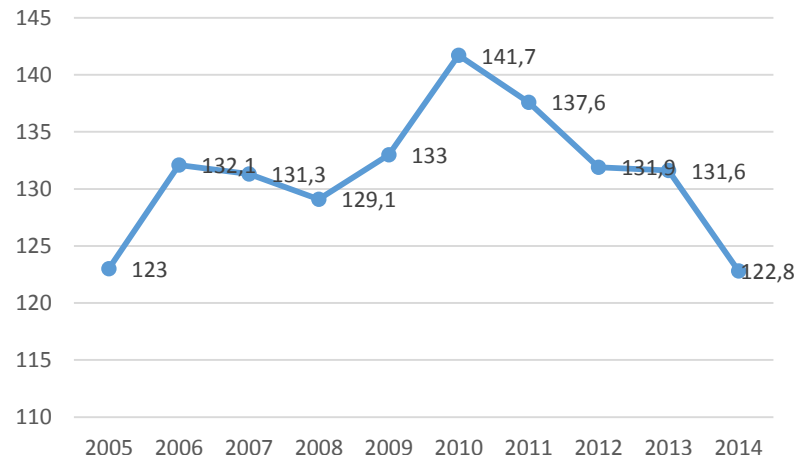
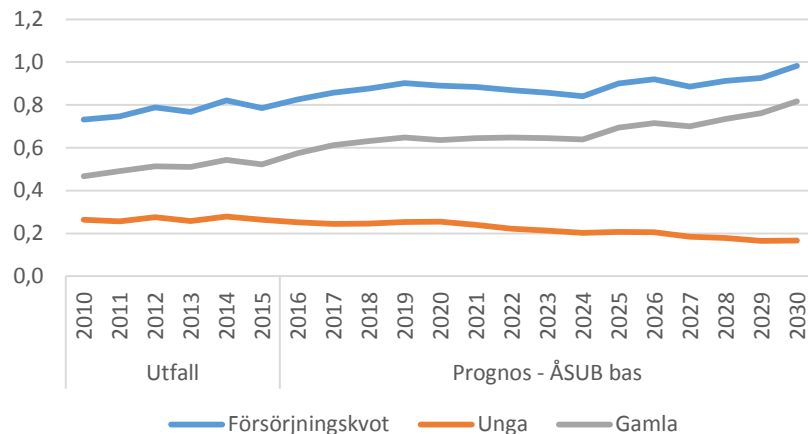
Folkmängden i Vårdö kommun har sedan 2010 sjunkit med 11 personer.

Prognosen fram till 2030 visar en ökning av folkmängden. År 2030 uppskattas en folkmängd om 464 personer. Det innebär en ökning med 5 procent.

Befolkningsstrukturen jämfört med Ålands befolkningsstruktur visar att andelen invånare 65 år och uppåt är högre i Vårdö kommun jämfört med genomsnittet för Ålands befolkning.

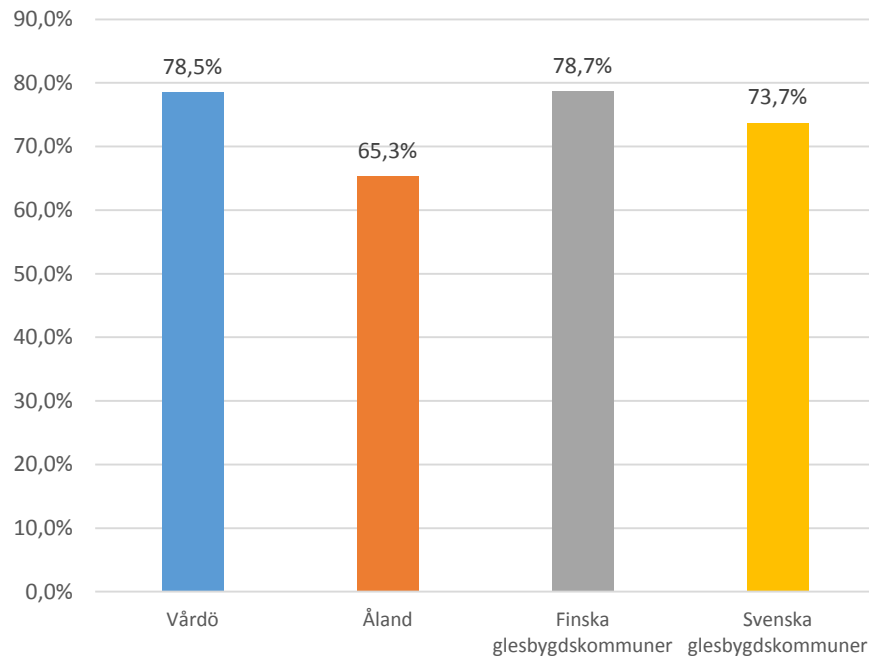
Försörjningskvot och ekonomisk försörjningskvot

Försörjningskvoten (ålder, bild till vänster) har ökat sedan 2010 och prognosticeras att öka fram till 2030. Den ökade försörjningskvoten förklaras i prognosen av en ökad andel äldre, men även av att andelen yngre förutspås minska fram till 2030.

Den ekonomiska försörjningskvoten (bild till höger) definieras som icke-arbetande per 100 sysselsatta. Den ekonomiska försörjningskvoten uppgår år 2014 till 122,8. Detta innebär att andelen av befolkningen som är sysselsatta i arbete i Vårdö är lägre än andelen som inte är sysselsatta i arbete. Sedan 2010 har den ekonomiska försörjningskvoten i Vårdö minskat från 141,7 till 122,8.

Försörjningskvoten jämförelse

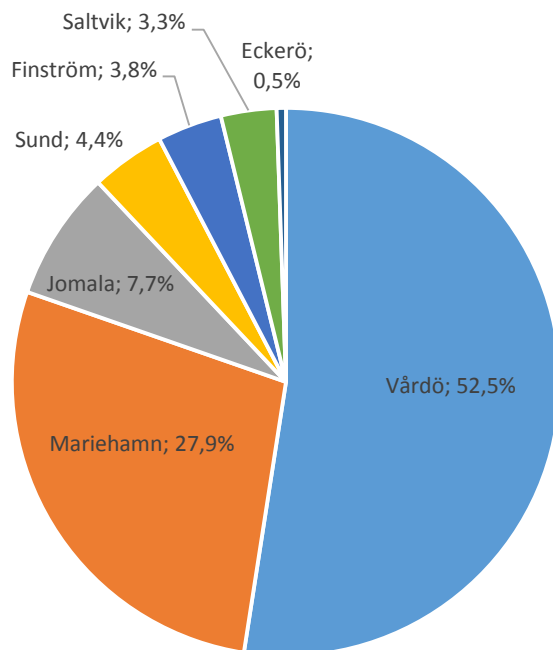
Försörjningskvoten i Vårdö kommun uppgår år 2015 till 78,5 procent. Det är 13,2 procentenheter högre än genomsnittet för Ålands kommuner.

Försörjningskvoten i Vårdö ligger år 2015 i linje med finska glesbygdskommuner. Jämfört med svenska glesbygdskommuner är försörjningskvoten i Vårdö något högre.

Försörjningskvoten för Åland utgör ett medelvärde av samtliga 16 åländska kommuners försörjningskvoter, vilket innebär att måttet inte tar hänsyn till kommunernas folkmängd.

Näringsgeografi

Pendlingsmönster

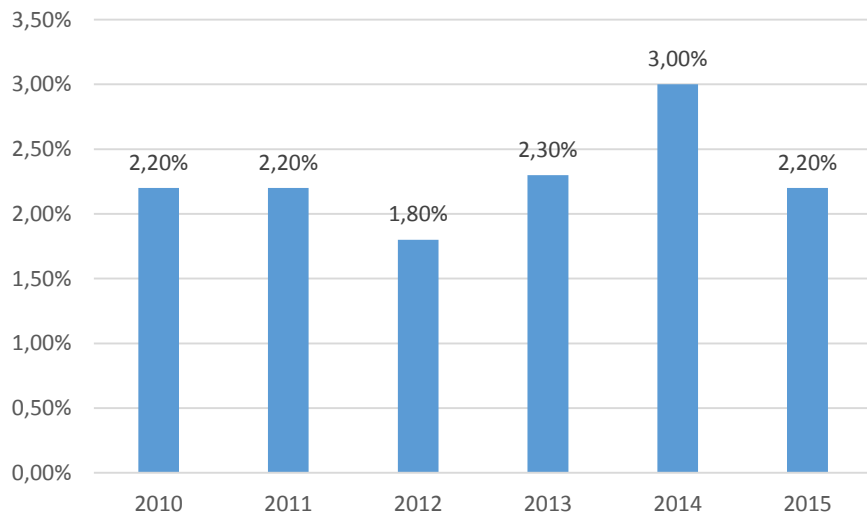

52,5 procent av de arbetande invånarna i Vårdö har sin arbetsgivare inom kommunens geografiska gränser.

Det vanligaste arbetspendlingsmålet bland Vårdö kommuns invånare är Mariehamn, dit 27,9 procent av de arbetande invånarna pendlar. 7,7 procent pendlar till Jomala. De resterande 11,9 procenten av de arbetande invånarna i Vårdö pendlar till kommunerna Sund, Finström, Saltvik och Eckerö.

Arbetslöshet

Arbetslösheten i Vårdö kommun har sedan år 2010 varierat mellan 1,8 och 3,0 procent. Mellan år 2014 och 2015 sjönk arbetslösheten med 0,8 procentenheter. År 2015 uppgick arbetslösheten till 2,2 procent.

I jämförelse med genomsnittsarbetslösheten för Ålands kommuner är arbetslösheten i Vårdö 1,2 procentenheter lägre.

Vårdö kommun har lägre arbetslöshet än såväl finska som svenska glesbygdskommuner.

